

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 24 Cot.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România şi
străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON N°. 226.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ŞI ADMINISTRAȚIA
Târgul Inului Nr. 30

INSERATELE
se primesc la admini-
strație. Prețul după tarif
şi învolak.

Manuscrisele nu se în-
napoiază.

Autonomia Transilvaniei.*

Războiul balcanic cu multele lui peripecii, cu neconțințele-i surprinderi și cu rezultatele-i neprevăzute va forma în curând obiectul unor studii interesante. Nu numai tacticianii militari, ci și tacticianii diplomației au ocazie să învețe multe. Dar cei ce pot să tragă mai multe învățături din momentele istorice prin cari trecem azi, sântem noi Românii. Multe din ideile înrădăcinate în noi vor trebui revizuite și aspirațiile noastre spre un viitor mai bun vor trebui îndrumate în mare parte pe alte căi.

Ceea ce înainte cu un an părea încă imposibil, azi ni se arată nu numai cu putință, ci chiar realizabil într'un timp apropiat.

Vom lua astăzi un exemplu. Punctul dintâi din programul nostru național cere autonomia Transilvaniei. El a fost stabilit și susținut de bărbății generației trecute, cari în tinerețea lor au fost martorii revoluției de la 1848 și au apucat era absolutistă. Avem deci a face cu o idee răsărită din entuziasmul generației care avea săpat în inimă jurământul de pe Câmpia libertății, a unui rând de oameni ce știau încă să se entuziasmeze și erau gata să aducă orice jertfă pentru un vis național.

Dar epoca romantică a trecut și în locul visurilor urmă în Europa întreagă simțul realității nede, importat din America utilitarismului. Mai ales după războiul de la 1870, Europa întreagă fu cuprinsă de adevărat americanism, care ne a dus telefonul și trustrurile, telegrafia fără fir și îmbogățirile frauduloase, automobile, și setea de confort, și — oricât de paradoxal sună — sugrumarea oricărei porniri spre ideale mari. De acest val de moleală a fost copleșită și națiunea română la cei treizeci și cinci de ani din urmă. România, care a zidit poduri admirabile, care în privinta progreselor tehnice stă alături de orice stat european, n'a produs în timpul acesta nici o singură faptă mare națională. Românii subjugăți au avut cea mai tristă epocă a istoriei lor. E adevărat, că utilitarismul care stăpânea spiritele la noi a produs bănci și o oarecare întărire economică și ne-a dat un număr însemnat de intelectuali, dar în același timp noi am pierdut aici, în Ungaria, redută după redută și am pierdut în Bucovina caracterul românesc al provinciei. În care e îngropat Ștefan cel Mare. Ne-am deprins la o defensivă cu armele primitive ale instinctului de conservare și ne-am obișnuit chiar cu gândul că vom pierde pe zi ce merge tot mai mult, fără să avem puțința de a ne salva avutul național. În aceste idei am copilarit noi, bărbății de azi.

Cel mai caracteristic moment al acestei epoci mi se pare următorul: Înainte cu un deceniu, o seamă de tineri curajoși au rupt-o cu politica de pasivitate și au intrat în parlamentul din Pesta. Această schimbare de front în politica noastră de-acasă e pe deplin motivată de cursul vremii. Pasivitatea era o armă a epocii roman-

tice, care apela la simțul de dreptate a unei Europe ce de mult rădea de romanticismul politic; activitatea era o politică reală care cadra perfect cu ideile utilitare ale epocii, care nădăjduia cuceriri naționale, ori cât de mărunte ar fi fost ele. Putem s'o spunem cu înimă liniștită: în intrarea în activitate era și o bună parte de politică oportunistă și aplecarea firească spre pactări și compromisiuri.

Consecvent cu sine însuși, tineretul de acum zece ani, urmărind o politică reală, voia să rupă cu orice romantism politic și în foaia lui se putea ceti cererea după o revizuire a programului național și abolirea fantasmelor cu autonomia Transilvaniei.

Dar din inconștientul instinctului național s'a ridicat atunci o rezistență împotriva acestei cereri și programul național a rămas cu punctul său introductiv nealterat.

In vremea aceasta, în sud estul european, în Peninsula balcanică, evoluția popoarelor mergea pe altă cale. Acolo cultura progresa mai încet, americanismul nu putea străbate; lipseau hotelurile cu ascensorii, dar în hanurile cu tavane afumate se puneau la cale altă politică decât la noi. Un mic advocat dint'un orașel al Cretei turcești, necunoscutul pe atunci Venizelos, cerea autonomia Cretei, dascăli bulgari și neguțatori sârbi cereau autonomia Macedoniei. De cereau insistenț, zi de zi, în mod educativ pentru masele mari, fanatizate pentru ideea aceasta.

Și tocmai pe timpul când la noi se cerea ca să renunțăm la gândul de autonomie a Ardealului, în Peninsula balcanică bande de comitajii și de antași pregăteau autonomia Macedoniei cu arma în mână.

Și iarși o notă vrednică de ținut minte: Când Aromânii organizară și ei bande, care voiau să și apere avutul lor național, Statul român le-a cerut să rămână „element de ordine“ și i-a amenințat că le taie subvențiile de școli la întâia impușcătură de carabină. Astfel s'a întâmplat că în acest război balcanic Aromânii au fost o cantitate neglijabilă, care nici odată nu se manifestase naționaliste.

Nu e nevoie să spunem care sunt roadele acestor lupte pentru ajungerea idealului național. Creta și Macedonia nu și-au ajuns numai autonomia, ci mai mult decât atât...

De sigur că isbânzile neprevăzute ale acestui război nu se mulțumesc numai luptelor popoarelor creștine din Peninsula, ci în mare parte nepuținței Europei de a interveni. Se zice că această nepuțință a fost și este dictată de cele două mari grupări, cari se țin în șah și cari paralizază orice sete de cuceriri a vreuniei din împărățiile interesate. De sigur că aceasta e adevărat, dar fenomenul acesta nu e cauza veritabilă a slăbiciunii europene, ci numai un efect al altei cauze primordiale.

Pricina e tocmai atrofierea oricărei energii idealiste, moliciunea adusă de o supracivilizație în Europa întreagă. Ororile războiului apar în

culorile cele mai vii acestor Franței, Englezi și Germani deprinși cu luxul și confortul, fiecare individ se crede pe sine atât de neapărat necesar progresului omenesc încât se revolta la gândul că ar putea fi secerat de un glonte; vocile cari protestează împotriva războiului, sumându-se, ajung la o cifră atât de uriașă, încât diplomații înspăimântați de responsabilitatea lor jertfesc tot spre a localiza războiul, sunt gata să răscumpere pacea cu ruina economică și cu știrbirea demnității țărilor lor.

Dacă azi ar trăi în Europa romanticii dela 1830 și 1848, nici o triplă alianță și nici o întreită înțelegere pe lume nu i-ar opri de a se arunca în vârtejul luptei și atmosferă încărcată de gazele explozive de mult s'ar fi încins.

Dar în locul lor trăiesc azi Berchtholzii și Sasonovii efemești și — orice s'ar zice — Europa unită a fost batjocurită zece zile de riga celui mai micuț, stat din Peninsula balcanică.

In astfel de împrejurări, mobilizarea României a fost o faptă admirabilă, cea mai mare faptă de la războiul Independenței încoace. Prin ea și mai ales prin felul cum s'a făcut, România a dovedit cât de înșelați erau cei ce o credeau și pe ea atinsă de molima ce moleșete Europa. Mobilizarea României a fost cel mai serios avertisment ce s'a putut da celor ce se amăgeau cu credința că cu războiul balcanic orice chestiune ce ar putea primejdui pacea Europei e rezolvită.

Ea ne-a deschis nouă Iașine ochii și un mers logic din cele mai simple ne mână la convingere că autonomia Transilvaniei nu trebuie ștearsă din fruntea programului nostru național, ci cel mult modificată, intrucât provincia autonomă pe care o vom pretinde de aci încolo, își va înfunde hotarele până la Tisa și vom eluipa astfel autonomia națională, singura garanță puternică pentru conservarea integrității noastre naționale.

Provocătorii. Autoritățile justițiare continuă a provoca pe pacienții locuitori români din Sătmar, căutând potcoave de cai morți. Ziarele ungurești sunt informate, că procurorul Dr. Fabó și judele de instrucție Dr. Morvay, însoțiți de 4 jandarmi, au făcut alaltăieri până noaptea târziu investigație în comuna Dob (Someș-Dob) voind a afla numele celor ce au fost aleși membrii în comisiunea de 70, care are misiunea de a combate episcopia haiducească.

Procurorul și judele au făcut perchițiții la casa parohială a venerabilului paroh Ciordaș (Ciordar) care de prezent se află în temnița de stat din Seghadin și au sechestrat mai multe acte importante, scrise în limba română, și cari stau în legătură cu afacerile noiei episcopii și cu atacurile îndreptate contra vicarului Iaczkovici.

Măi, măi!

Macedonia autonomă. — „Reichspost“ crede că cu prilejul tratativelor de pace se va constitui gruparea româno-turco-bulgară (?) care va cere autonomia Macedoniei. Sârbi și grecii se vor opune însă acestei idei.

Agravarea situației balcanice.

Sârbi și Grecii nu suspendă ostilitățile. — Răspunsurile regilor Petru și Constantin.

Intervenția regelui Carol la regii Serbiei și Greciei n-a avut rezultatul dorit. Experiențele amare de rea credință a Bulgarilor, făcute de Sârbi și Grecii, au produs o neîncredere atât de mare în sufletele conducătorilor Greciei și Serbiei încât, după vorbele regelui Constantin al Greciei, ar fi o crimă în contra patriei, dacă ar consimți la un armistițiu fără garanții reale. Spre a se pune la adăpostul oricărei surprize din partea Bulgarilor suveranii Greciei și Serbiei nu vor să suspende ostilitățile de cât atuncea când se va încheia la București, odată cu preliminările de pace, și armistițiu.

In urma acestei hotărâri trupele grecești și sârbești continuă operațiunile militare contra Bulgariei, care a ajuns într'o situație desperată. Știrile mai nouă spun, că Sârbi ocupă rând pe rând pozițiile bulgare dela Pirot, că au înconjurat Vidinul și sunt în drum spre Sofia. În desperarea lor trupele bulgare, — spune o altă știre sosită din Belgrad — ar fi atacat la nord dela Sofia și trupele românești. Amănunte despre această ciocnire nu cunoaștem. Probabil însă că e vorba despre o ciocnire între patrule, despre care se face amintire și în comunicatul de mai jos publicat de ministerul român de război.

București, 12 Iulie v.

Pe Luni sau Marți se așteaptă aici întrunirea delegațiilor pentru pace. Întrunirea urgentă a delegațiilor statelor beligerante se impune cu atât mai mult, cu cât după știrile sosită aici, Bulgaria va trebui să accepte punctul de vedere al Grecilor și Sârbilor, căci în caz contrar poate izbucni în interiorul Bulgariei un război civil înfricoșat cu urmări și complicațiuni incalculabile.

Despre ultimele evenimente de aici în legătură cu intervenția regelui și guvernului României vă mai pot da următoarele amănunte.

Regele Carol către Sultan.

In telegrama adresată Mercuri Sultanului Turciei regele Carol amintește Sultanului interesul și simpatia ce i-o păstrează de multă vreme personal și Imperiului otoman atât de crud încercat în aceste din urmă vremuri. De câte ori a fost vorba de o situațiune serioasă pentru Turcia, M. S. amintește Sultanului că a intervenit amicalmente la timp, așa cum a făcut și cu ocaziunea încheierii păcii între Italia și Turcia.

Condus de același gând Maj. Sa invită pe Sultan, ca Turcia să înceteze noua ei acțiune militară pentru ca astfel Imperiul otoman să nu aibă de îndurat o nouă decepțiune, de oarece asupra regiunilor ocupate acum din nou de Turcia, Europa a hotărât în ultimul timp în mod categoric.

Suveranul cere Sultanului, ca să vadă în această nouă intervenție a Sa o nouă manifestare a aceluși interes sincer, pe care îl poartă M. S. persoanei Sultanului și Imperiului otoman.

Răspunsul regelui Petru.

Joi dimineață regele Petru al Serbiei a răspuns M. Sale la ultima telegramă. Regele Petru asigură pe M. Sa că e însoțit de aceeași dorință de a se încheia pacea cât mai de vreme. Adaogă însă că pentru Serbia e nevoie să ia toate garanțiile.

Suveranul Serbiei regretă vărsările de sânge și războiul pe care Bul-

garia-l-a impus. Dar, după ultima experiență e nevoie să ia toate măsurile și garanțiile printre cari încheierea păcii ar fi cea mai eficientă.

Răspunsul regelui Constantin.

Regele Constantin al Greciei a răspuns de asemeni Joi dimineață.

Regele Constantin după ce mulțumește M. Sale pentru intervenția făcută după rugămintea Regelui Ferdinand, spune, că și M. Sa are dorința de a pune capăt vărsărilor de sânge. Regele Constantin asigură pe M. Sa, că nu vrea nici să turbure echilibrul balcanic și nici nu vrea o diminuare a Bulgariei.

Dar, adaugă Regele Constantin, dacă ar consimți la un armistițiu fără garanțiile reale că pacea va fi semnată cu avantajile ce sunt datorite Greciei și aliaților ei, după un asemenea război sângeros și impus de Bulgaria, ar face o crimă contra țării Sale. Suveranul Greciei asigură pe M. S. că e gata să trimească plenipotențiar dacă Bulgaria acceptă condițiile pentru preliminările păcii.

Regele Constantin al Greciei adaugă, că are o prea amară experiență de reaua credință a Bulgariei, pentru a nu ști că un armistițiu fără condițiile păcii detaliate, ar priva Grecia de cea mai mare parte a fructelor victoriilor pe cari le-a câștigat.

Suveranul Greciei termină exprimându-și credința că și Serbia va fi de aceeași părere.

Tot Joi Ministrul de externe al Bulgariei, d. Ghenadieff, a telegrafiat primulul român ministru, înștiințându-l că guvernul bulgar va da imediat depline puteri delegațiilor Bulgariei pentru începerea tratativelor.

Ministrul de externe al Bulgariei asigură pe d-l Maiorescu, de viitoarea politică de prietenie față de România a Bulgariei; face apel ca ambele țări să meargă mână în mână și roagă călduros ca să se grăbească pacea și ca trupele române, cari, spune d-l Ghenadieff, au ajuns la 15 kilometri de Sofia să nu mai înainteze. D-l Ghenadieff roagă pe primul ministru român, ca România să nu impue Bulgariei o umilită dureroasă.

Despre situația și operațiunile armatelor române s'au dat publicității astăzi următoarele comunicate:

Primii răniți și dispăruți.

— Comunicat oficial. —

Pe ziua de ieri n'a avut loc nici o luptă, ci numai mici întâlniri de patrule. Cu această ocaziune Lt. Boureanu din Reg. 7 roșiori a fost ușor rănit, de asemeni 4 soldați de cavalerie au dispărut cu ocaziunea acestei recunoașteri.

In rezumat, avem până azi de înregistrat: 1 ofițer rănit, 1 subofițer (sergent) rănit și 4 oameni de trupă dispăruți; numele acestor din urmă se va publica pe dată ce vor sosi rapoartele corporilor. Starea sanitară a trupeii este bună.

Înaintarea grosului armatei.

— Comunicat oficial. —

In urma operațiunilor din ultimele zile, situațiunea strategică a armatei noastre este mai mult decât favorabilă, fiind stăpână pe eşirile dela Sud ale trecătorilor din Balcani.

Pentru un moment, detașamentele înaintate, cari stăpănesc eşirile acestor trecători, s'au oprit pentru a da timp grosului armatei să micșoreze distanța ce-l separă de ele și să se grupeze în vederea eventualelor acțiuni.

* Un distins bărbat al nostru ne trimite acest articol, asupra căruia atragem deosebită atențiune a cetitorilor noștri.

KASINO din SINALIA

Posiție naturală și climă unică în lume.

Mari atracțiuni în tot timpul sezonului (Iulie-Octombrie).

TEATRU de comedii și varietăți de prima ordine, cu cei mai celebri artiști de pe scenele din Europa.

ORCHESTRA teatrului de 30 artiști sub direcția d-lui Pompilio din Paris.

ORCHESTRA de salon sub direcția d-lui Nissotti din Montecarlo.

Restaurant de prima clasă. Terasă și săli de consumațiuni și ceai, cu orchestră.

Săli de joc. — Club privat. — Saloane de dans. — Sală de lectură.

Focuri de artificii, iluminatie feerică. — Toate a' ractiunile marilor Casinuri din lume.

Întrarea I f ranc.

Draudt & Jeckel

Ferărie

Strada Vămei Nr. 16.

Pentru secția specială de articole pentru casă și bucătărie în etajul I. **ținem în Vitrinele la intrarea în Curte o expoziție permanentă de:**

Unelte de casă și economie Mobile de fier

Sport și Căruțe pentru copii articole pentru instalații și incotcmiri de băi.

Afară de obiecte potrivite pentru cadouri de nuniă și ziua numelui recomandăm cu deosebire, cel mai nou și renumit

Aparatul de fier „Ultreform”

1-5

Hotel și Cafenea „METROPOL”.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public din Brașov și jur, și On. oaspeți din România că am luat în antreprisă:

Hotelul și cafenea „Metropol”

Brașov, Strada Neagră Nr. 2.

renovat și aranjat cu tot confortul necesar. 20 camere.

Rog cu toată căldura Onor. Domni și Dame din România a cerceta Hotelul în sezonul de vară.

Asigurând pe Onor. vizitatori de un serviciu prompt și cu atențiune, sper că voi fi sprijinit în noua mea întreprindere cu deosebire din partea On. public românesc.

Cu toată stima

Iancu Acsente.

19-36

Praturile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiță este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai corbicioase la stomac și pântec, în contra cărcelilor și azelel la stomac, constipației cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, hemoroidelor și a celor mai diferite bôle femeiesci a luat acest medicament de casă o răsuandire ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutiți originale sigilate Cor. 2 — Falsifica țiplă se vor urmări de cale Judoătoareasă.

Franzbranntwein sare și a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care este provădute cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire saisi prin trare, alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de recedă.

Prețul unei cutiți originale plumbate cor. 2—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultiva varea ațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. 1.30

Fie-care bucătă de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comandă din provincia se efectuează țiplnic prin u rșpoșă

La deposite să se ceară anumit preparatele provădute la iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposit în Brașov: Carl Schaldt, farmacist. 28-40

Balsamul Farmacistului A. THIERRY.

este o doctoria vindecătoare la toate suferințele de plămâni, piept, alină cata este peripneumonia, tusea. Are efect excelent la leringită, în g rgerizare imitădăcă diferitis, răgușală etc. — Vindecă rigurile, Vindecă boale de ficat, stomac întostine cu că, asthna, conglutinare, acrola în gât, etc. Vindecă trănții, humoride. Are efect purgativ, curăță rinichi, excita apetiția. Servește cu succes la dureri de dinți, folosit ca apă de gură întărește gingiile, delătură mirosul greu din gură și stomac, dureri de cap, soldină etc. Mijloc bun contra imbricilor. Folosit extern pentru rane, foc viu, fistule, gurgui, arsuri, degerături, răs. — Să nu lipsească din nici o casă, cu deosebire când grazează influența colera și alte epidemii. — A se adresa:

An die Schutzengel-Apotheke des A. THIERRY in Pregrada bei Rohitsch.

12 mici și 6 duple sau 1 sticlă specială costă 5 K 60 b. La comanda mai mari prețuri scăzute.

Alifia „Antifolia veritabilă.”

oprește și vindecă invenirea sângelui, face operația de prisos. Se folosește: la stagnea ea curgerei laotelui de prisos, dureri de piept, foc viu, suferințe vechi la picioare, oase, rani, umflături de picioare și carie; rani de loțuri, contuziuni, scoaterea corpurilor streine ca țandări de sticlă, aschii, năsiș, aice, ghimpi etc., la umflături abcese, alubă, umflătura de unghii, cășică, rani la picioare, rani produse de arsuri, degerături, umflături de gât, rani la copii etc. etc.

2 borcane costă 3 K 60 bani, cu ramburs sau trimiterea banilor. Se capătă la farmacia Josef v. Török și la farmacia din Ungaria. En gros la Drogerii: Thalmayer & Seitz, Kochmaster Nachf. Brüder Radanovits in Bpest. Unde nu se află depeziț să se facă comanda direct la

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

Avis.

Se caută o fată bună și inteligentă română, care poseze limba corect pe lângă 2 băeți (o fetiță și un fi-cior de 5-6 ani.)

Ofertele să se trimită direct la Domnul **Dr. Aurel Grozda Buteni** (Körösbökény).

Se preferă cele orfane.

3-10

Barbați cari sufer de neputința

(Neurasthenie) se ceară broșura care conține tratamentul, trimițind 40 bani în mără postala sub adresa:

Novamechanika 157
Cutia pos
Budapest-Hau st.
Correspondența și broșura numai nemțească și magiara. ba

4-4

Mou! Kitt universal

Emaile-Salvator

de 1000-ori probat.

Cel mai buu preparat de a repara emailu ars al vaselor de ținichea, tuc, cimentează durabil obiecte de sticlă, marmoră, porcelan și faianță. (Asemenea care sunt cu metul s. a. Lampe de petrol Emaile Salvator este scutit de foc și apă.

Indispensabil la economii de casă. **Prețul per pachet 40 fl.**

Depozit general pentru Ungaria **E. Weisskircher** Cernat.

Se capătă la prăvălii de băcănțe și mărenșuri deia orașe și sate. In Brașov se capătă la: Drogeria Jul. Tdutsch, Drag. Lang. & Theil. Droq. med. C. H. Neustädter. Revanzătorilor rabat.

De vânzare

Un Căne Vișlă de coloare închisă bine dresat in Strada Spitalului Nr. 44.

2-3

4/1 Protea